

Τα τοπωνύμια περιοχών, πόλεων και γεωγραφικών στοιχείων ως αδιάσειστη απόδειξη της Ελληνικότητάς τους

Κ. Χατζηγιαννάκης

Τ.Θ. 8475 - Τ.Κ. 100 10 - ΑΘΗΝΑ

Περίληψη

Οι ονομασίες γεωγραφικών στοιχείων και τόπων, περιοχών ή πόλεων των ελληνικών χωρών από την αρχαιότητα έως σήμερα αποκαλύπτονται, μέσα από την γλωσσολογική (ετυμολογική, σημασιολογική ή εννοιολογική) αλλά και ιστορική τους ανάλυση αμιγώς ελληνογενείς που ανατρέχουν και σε διαλέκτους της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, με στοιχεία αρχαϊκά, μυκηναϊκά, προδωρικά. Το γεγονός ότι απαντώνται παρεμφερή τοπωνύμια σε διαφορετικές περιοχές αποδεικνύει το ενιαίο του ελληνικού χώρου και την κοινή καταγωγή των κατοίκων του, ενώ, μέσω των τοπωνυμίων, που ζωντανά υπάρχουν από την αρχαία εποχή σε περιοχές των οποίων σήμερα σκοπίμως αμφισβητείται η ελληνικότητα, ανασκευάζονται τα σαθρά επιχειρήματα των αμφισβητιών.

Abstract

The names of geographical elements and places, regions or cities in greek lands, from antiquity till now, reveal themselves, by means of their linguistic (etymological, semasiological or gnostic) as well as historical analysis, as of full greek origin, reminding someone of the dialects of the ancient Greek language Archaic, Mycenaean or Pro-Doric elements. The fact that similar place names are met in various regions proves the homeogenity of the Greek territory and the common origin of its inhabitants, while, through place names, which exist vivid from the ancient times till our age in regions, the greek nature of which is intentionally thrown doubt upon, the false arguments of doubters are given the right answer.

Εισαγωγή

Η ανάλυση –ετυμολογική, εθνολογική, ιστορική, γλωσσολογική– των τοπωνυμίων των ελληνικών περιοχών, πόλεων και εν γένει γεωγραφικών

στοιχείων: ορέων, ποταμών, λιμνών, λιμένων και λοιπών φυσικών ή μη τόπων ανάπτυξης της ανθρώπινης δραστηριότητας, αποκαλύπτει την σχέση της διαμόρφωσης ή φύσης τους, της ιδιομορφίας τους από άποψη εκεί ενδημούσας ή αναπτυσσόμενης ειδικής πανίδας ή χλωρίδας ή της ιστορικής συγκυρίας με την εγκατάσταση και την ζωή των ανθρώπων που κατοίκησαν ή έδρασαν στις περιοχές αυτές. Συγχρόνως αναδύεται ανάγλυφη η γλωσσική ακρίβεια και περιγραφικότητα της ελληνικής γλώσσας στην ονοματοθεσία και τον χαρακτηρισμό των συγκεκριμένων φυσικών αντικειμένων ή στοιχείων καθώς και στα ιστορικά ή φυσικά στοιχεία που περιέχουν ή δηλούν οι ονομασίες αυτές. Το σπουδαιότερο που μπορεί να προκύψει ως συμπέρασμα από την εν λόγω προσέγγιση, στην σφαιρική/ολιστική της θεώρηση, συναρτήσει των διατιθεμένων ιστορικών ή συγκριτικών στοιχείων και την μελέτη της εξάπλωσης, συγκεκριμένης ονοματοθεσίας, σε διαφορετικές περιοχές της χώρας (σήμερα νησιωτικές ή και όχι), είναι η ενιαία μορφή και συγκρότηση του ελληνικού γεωγραφικού (γεωδαιτικού) χώρου στην γενικότερη έννοιά του και όχι στα περιορισμένα γεωγραφικά του όρια, πόσο μάλλον τα γνωστά σημερινά.

Η παρούσα μελέτη εκτείνεται σε χαρακτηριστικά παραδείγματα που υποβοηθούν στο να κατανοήσει κανείς, πώς η διαλεκτική ή μορφολογική, ή σημασιολογική και εννοιολογική γλωσσική ανάλυση συγκεκριμένων ονομασιών, ανταποκρίνεται πλήρως, ειδικώς και συγκεκριμένα στην ζωγραφική και λεπτομερή και σε πλήρη αντιστοιχία με την εικόνα ή τα συναισθήματα εντύπωση όπως την γεννούσε το τοπίο, στους πρώτους Έλληνες κατοίκους του. Και το σημαντικότερο, πώς η πολλαπλή χρήση της ίδιας ονομασίας σε απομακρυσμένες περιοχές της ελληνικής χώρας, με διαφορές στην ομιλούμενη διάλεκτο ή σε διαφορετικά ελληνικά φύλλα, αποδεικνύει την αμιγή ελληνικότητα των όρων που πολλοί θέλησαν να υπονοήσουν ως μη ελληνική ή να αμφισβητήσουν την ελληνικότητα των προελληνικών αρχαιοτάτων ονομασιών. Πρόσεκτικότερη και σε βάθος ανάλυση των όρων αναιρεί αφ' εαυτών τέτοιου είδους προσπάθειες ή επιδιώξεις, *de facto* και με βάση την επιστημονική μεθοδολογία και πρακτική.

Ανάλυση

Επιλέγονται στη συνέχεια σειρά τοπωνυμίων και γεωγραφικών ονομασιών του Ελληνικού χώρου και γίνεται ετυμολογική και σημασιολογική ανάλυσή τους με αναφορά την διαχρονική εννοιολογική εξέλιξη των λέξεων από τις οποίες κατάγονται ή προέρχονται οι αντίστοιχοι όροι καθώς και με γενικότερη συνδυαστική σύγκριση με παλαιότερους και νεώ-

τερους αρχαιοελληνικούς τύπους ως και λεκτικές μορφές, με βάση τα ελληνικά πρότυπα, νεωτέρων ευρωπαϊκών κυρίως γλωσσών.

Σάμος: σάμεα = άκρα, σημεία // σάμος = ψήλωμα, ύψος παρά την ακτήν // Σαμικόν = *φρούριον* και κωμόπολη της Ήλιδος επί του Ανίγρου ποταμού, με τον περίφημον ναόν του Σαμίου ή Σαμικού Ποσειδώνα // Σαμία = πόλη της Σάμου // Σαμία = πόλη της Ήλιδος επί του *γηλόφου* (σάμου), η μετέπειτα ονομασθείσα Σαμικόν. // Σάμη = νήσος του Ιονίου Πελάγους, πλησίον της Ιθάκης, ίσως η Κεφαλληνία. // Σάμινθος = πόλη της Πελοποννήσου (Θουκιδίδης). // Σαμοθράκη (Σάμος Θρακική) = νήσος του Αιγαίου Πελάγους στα παράλια της Θράκης. // Σάμος = νησίς του Ικαρίου, απέναντι της Μυκάλης της Ιωνίας. // Σαμνίτες = Έθνος της Μεσσαίας Ιταλίας, κάτοικοι της *Σαμνίτιδος* χώρας προς την Αδριατική θάλασσα. // Σαμνόστατα = Πόλη της Συρίας στον Ευφράτη ποταμό, πρωτεύουσα της Κομμογηνής. // Το Σαμικόν της Πελοποννήσου ήταν πόλη οχυρωμένη *πάνω σε λόφο*. Η Μυκηναϊκή πόλη Σάμος και το Ιερόν του Σαμίου Ποσειδώνα, ευρίσκονται σε *ύψωμα* στην Σάμη της Κεφαλληνίας. Η πόλη Σαμία και το φρούριο στην Ήλιδα και την Σαμοθράκη ευρίσκονται σε *υψώματα* (το όρος Φεγγάρι της Σαμοθράκης έχει ύψος 1.800 μέτρα). Η ίδια η νήσος Σάμος είναι *ορεινή*, με κυρίαρχο το βουνό Κέρκη.

Σκόπελος: Τόπος κατάλληλος για να παρατηρεί κάποιος κάτι απ' αυτόν, όθεν: υψηλός βράχος ή κορυφή, απόκρημνον μέρος προς την θάλασσαν - ακρωτήριο - ακρόπολις - σκοπιά - σκοπευτήριο - τόπος υψηλός, εφ' ου τίς ιστάμενος παρατηρεί ή κατασκοπεύει, ή δίδει σημεία. // Σκοπός = φρουρός - ο φυλάττων, ο προσέχων, ο παρατηρών τα γινόμενα, ο φύλαξ, ο προστάτης, ο επόπτης, ο κατάσκοπος, ο πρόσκοπος, ο κατοπτήρ, πύργος εφ'ώ αγρυπνούν φύλακες - σκοπιαί αι ορεάδες - ακρώρεια, υψηλός τόπος (ΗΣύχιος) - καραούλι - σκέπτομαι - σκοπεύω - σκοπέω -// σκοπιάζω = βλέπω γύρω μου, παρατηρώ, θεώμαι αφ' υψηλού, περιβλέπω από σκοπιά, εξετάζω // σκοπός = ανακείμενον της ενέργειας, τέλος, \ σημάδι // λατινικό = *specio* // σκωτικό *spae* = προλέγω // γερμ. *spähen* = κατασκοπεύειν, κατοπτεύειν // σκόπελος = βράχος, *τεμάχιον* βράχου απολήγον εις οξύ πέτρωμα, *κεκομμένον* καθέτως. // ρήματα [κόπτω] ==> σκέπαρνος {σχίζω} // [καρπός] (σκ ==> κ) // Λατ. *carulare* = *scindere* // κόπανον = αξίνη, πέλεκυς - κοπανάω // κοπεύς = σμίλη, σκάπτω // αλβ. *ker* = πελεκώ λίθους // *sker* = γωνία, ράμφος - σκαπανεύς // κάπων = εκτομίας αλέκτωρ, καπόνι // λατ. *scarulae* = ωμοπλάτη // γερμ. *Hammel* = ευνουχισθείς κριός // σκαπάνη // γερμ. *Hammer* = σφύρα, σφυρί // γερμ. *schaben* = ξέειν, ξύνειν - σκήπτρον - σκαφίς - σκάφη.

Σκύρος: σκύρον, το και Σκύρος, η = λατύπη = η Σκύρος // σκυρώ = στρώνω με πέτρες // σκιρρώ, σκίρρον // σκυρώδεις = σκιρρώδης = λι-

θώδης // σκυρωτός = λιθόστρωτος // Αθηνά η Σκιράς // Σκίρος = πόλη της Λακωνίας // σκιραίνω = σκιρρώ, σκληρύνω // σκίρος = σκιρρός = σώμα ζηρόν // σκληρόν, πελεκούδι μαρμάρου, σκληρά και λευκή / γυψώδης / ακαλλιέργητος γη // κορμός ζηρού δένδρου // κούτσουρον // σκιρρία/σκίρρος, σκλήρυνση / σκληρότης // σκίρρος = γύψος // σκιρρός = χέρσος, ξηρός, σκληρός // Σκειρωνίδες Πέτραι = οι μεταξύ Κορίνθου και Μεγάρων βράχοι = η Κακιά Σκάλα // σκειρός = σκειρός // σκείρος = άλσος και δρυμός // σκληρός = ξηρός, κατάξηρος, τραχύς, άκαμπτος, αλύγιστος // ολλανδ. haal = ξηρός // (s)qei = αποξηραίνειν // σκειρώσασθαι = σκληρούσθαι // σκιρρός διαφ. γραφή αντί του σκληρός // Σκιράδιο = ακρωτήριο της Αττικής έναντι της Σαλαμίνας // σκίρον, το = σκληρός φλοιός του τυρού, αι ακαθαρσίαι του τυρού, ουλή, πληγή επουλωμένη// Σκίρον = το δυσώνυμον μέρος της πόλεως // σκίρος/σκίρρος = σκληρόν επικάλυμμα, οίδημα σκληρυνθέν, σκλήρωμα // λατ. scirrhus // επίστρωμα ακαθαρσίας - δάσος - δρυμός - ρίζα ή πρέμνον // σκληρία = σκίρωμα, σκλήρωμα

Σπάρτη: Πόλις της Λακωνικής // σπαρτός = εσπαρμένος, φυόμενος εκ σπόρου, διεσπαρμένος, καλλιεργημένος // σπαρτός = θάμνος, σπάρτον // σπάρτη = σπάρτον, σπάρτη = σπάρτον, σχοινίον εκ σπάρτου // σπαρτή γη = γόνιμος γη = σποράδην/κωμηδόν οικουμένη // σπαρτή = κοίλη // Σπαρτοί = εκ των Θηβαίων, οι εσπαρμένοι, οι αξούντες ότι εφύτρωσαν εκ των οδόντων του δράκοντος, ούς ο Κάδμος έσπειρεν. // σπάρτον = σχοινίον, καλώδιον, γούμενα, παλαμάρι // σπείρα = σχοινίον, σύστρεμμα // ή σπείρω [ρίζα √ΣΠΑΡ ή ΣΠΕΡ = διασκορπίζω, σκορπίζω, διασπείρω // σπέρμα = γονή, τέκνα // σπόρος = γέννημα, καρπός, εσοδεία // σπορά = γενεά, έκγονοι, απόγονοι // σποράδης = διεσκορπισμένως, σκορπιστά, εδώ και 'κει.

Σύρος: νήσος των Κυκλάδων // [σύρω = επί ποταμού, ρέω επί των κυμάτων της θαλάσσης και επί ποταμού, πλησιάζω] // εξ'υπαρχής παρουσιάζων βουνολόφους και πεδινά τμήματα ευβότας, οينوπληθής // σύρμα = σωρός, στρωμνή // συρμός = ορμητική κίνηση των κυμάτων, συρτή πορεία του όφεως, κίνηση σαρώνουσα ή σύρουσα, σωρός κινουμένης άμμου εκ της ακτής // σύρτις = αμμώδες τέναγος θαλάσσης // σαιρω = σαρώνω // Σύρα = Σισύρα [τίτυρις] = δέρμα γιδιού ακούρευτον, φόρεμα από προβειά, γούνα, κοζόκα, μηψωτή, σισύρνα // σίσυρνος = επίδεσμος, φάσκιωμα πληγής // Σίσυρος = Σισύρα // τύτυρος = μεγάλος τράγος, Σάτυρος, νέος ποιμήν, γιδοβοσκός.

Κύθηρα: νήσος της Λακωνικής θαλάσσης // κυθηγενής = κρυφείως γεννηθείς // κυθή = κρυφίως [κύθε = γ' εν. πρ. αορίστου β' του κεύθω] // κεύθω = [συγchr. του κύω] = κρύπτω, περιέχω, θάπτω, χώνω // κευθμών = κρυφός τόπος, άδυτον ναού, κρύφτα, κρυψώνα, τρύπα, φωλεά θηρίου,

υπόγειον, σπήλαιον, χάσμα, βάραθρον, καταβόθρα, άδης // = κευθμός = κεύθμα // Κυθείρη, Κυθέρεια, η Κυθήρη Αφροδίτη (Ουρανία) // Κύθηρος = Δήμος της Αττικής // κύω [γύω] = χωρώ, περιέχω, κυοφορώ // κύτος = κοίλωμα, κοιλότης, το εντός // λατ. cutis = δέρμα // κύτρα (Ιων.) αντί χύτρα // κύτταρος = κοίλωμα, θόλος, τρύπα, σποροθήκη // κύστις = φούσκα, πουγγί // κύσθος = κοίλωμα, αιδοίον, πρωκτός, χύστρον // χέω = χωνεύω, στρώνω, σκορπίζω, χύνω, στρώνομαι // κύρις = δύναμις // κύος = έμβρυον // κύαθος = ποτήριον, σικύα = βεντούζα // κοίλος = βαθύς, κενός // κύαρ = κοιλότης, οπή, έμβρυον // (λατ.) caverna = κοίλωμα, άντρον // αρμ. sor = σπήλαιον // κοιλία // (λατ.) canus = κοίλος, κενός // κόοι (Ησύχιος) = τα κοιλώματα // κύμα = φούσκωμα της θάλασσας, εξόγκωμα, καρπός της γής - βλάστημα των φυτών // (λατ.) cumulus = σωρός // κυρτός = θολωτός, // (λατ.) curvus = κυρτός // (s)qer = στρέφειν // κορωνός = καμπύλος, κυρτός // (λατ.) corona = στέφανος, στεφάνη.

Κύθνος: Κύτισος = είδος θαμνώδους τριφύλλου - κύθνιος τυρός // κυθνώδης = εξώλης.

Σίφωνος: σίφων = θαλάσσιος ανεμοστρόβιλος // σιφνεύς = ασπάλαξ, τυφλοπόντικας: ανορύσσω/ανασκάπτω υπογείως διόδους, στοάς // σίφων = αναροφητικός σωλήν, κεκαμμένος σωλήν, ασκός οίνου // σιφνός = κενός = σιφλός // (λατ.) tibia = σύριγξ, αυλός // σιφλός = κοίλος, κενός, κούφιος // σιπαλός = ανάπηρος, ακρωτηριασμένος, μύωψ, χωλός, πηρός, σακάτης, πειναλέος, άπληστος, πλεονέκτης, χαλεπός, ακάθαρτος, άμορφος, κολοβός // σίφλος = έλλειψη, ελάττωμα, όνειδος // = τυφών = μανιώδης ανεμοστρόβιλος, ορμών από την γη, μετά δίνης κοριορτού, θύελλα, κλύδων // (Γερμ.) dampfen = καπνίζω // τύφος = καπνός, αχλύς, ατμός.

Ίος: Ιωνική // Ιάομαι - ιατρεύομαι, θεραπεύομαι // Ιωνία = η χώρα των Ιώνων // ιάω = θεραπεύω, ιατρεύω / ιωνικός = εκτεθηλυμμένος // Ιωνίς/Ιωνιάς // Ίων = η φυλή των Ιώνων = Ιάων = Ιάνων // Ιάς = Ιωνική // ίον = ιωνικόν άνθος // ιάσιμος - ίασις - ίας διάλεκτος - ιαστί // ιάτειρα = θεραπευτική // ιατήρ = ιατρός = ιατής = ιάτωρ // ιατήριον = θεραπεία // ιατικός = ιαματικός // ίαμα = ιάτρευμα // Ιάς γή = Ιωνία // ιάσω = αμύνομαι.

Λακωνική - Λακωνία: εκ του λάκκος // (λατ. = lacus) // lacuna = κοίλωμα, κοίλη πεδιάδα μεταξύ Ταυγέτου και Πάρνωνος // λάκκος = κοίλωμα γής, οπή, λάκκος, φρέαρ, δεξαμενή, λίμνη, ένθα διετηρούντο πτυνά υδρόβια. // (λατ.) lacus = λίμνη // αρχ. ιρλ. loch = λίμνη, τεχνητή λίμνη // αγγλοσαξωνικό: lagu = λίμνη, ποταμός, ύδωρ // αρχ. σλαβικό: loky, γεν. lokóne = τέλμα, λάκκος, δεξαμενή.

Λέσθος: η εκ του πελάγους αναδυομένη πέτρα // λίσφος/λίσπος = λείος, εστιλβωμένος, στωμύλος, // λισσός = λείος, ομαλός // λιτός =

λείος, απλούς, απέριττος, λιτός // λισ/λιτός = λείο (μαλακό) ύφασμα, λεπτόν λινόν ύφασμα χρησιμοποιούμενον ως σινδών. // λάμαξ = γυμνός κοχλίας, γυμνοσάλιαγκας, σαλίγκαρος (λατ. = limax) // μον. γερμ.: slim = βλέννα, φλέγμα, πηλός, βόρβορος // Λιθουαν.: sliėkas = σκώληξ // λίγδος = το ιγδίον, γουδί // λίγδα = η ακόνη // λίγδην = ακροθιγώς, ξυστά, επιπολαίως // (αρχ. ιρλ.: sliachtad = λείανση) // (αρχ.σκανδ.-ισλ.: slikt = λείος) // (αρχ. γερμ.: slihhan = νεογερμ.: sleichen = έρπειν, παρεισδύειν, ολισθαίνειν // (ρωσ.) slizkij = ολισθηρός // θέμα *sleig ==> *slei__

Κίμωνος: εκ των βράχων/συρμάτων του κιμωνίτη ή κιμωνίας γης [κιμωνία].

Μήλος: στρογγύλη εκ του: μήλον ή από το μήλον = πρόβατον. // μη-λέα = μηλιά, μουσμουλιά, εξ'ού νήσος Μήλος // (αρχ. ιρλ.: mil ή αρχ.σκανδ.: mala = αγελάς // αρμ.: mal = πρόβατο, κριός // γερμ.: smal = μικρός, ολίγος, // λατ.: malus = κακός σλάβ.: maló μικρός, ολίγος.

Αμοργός: εκ του αμέλ(ρ)γω = αρμέγω // αμέργω = δρέπω, σύρων, κόπτω // αμοργός = ο εκθλίβων, συνθλίβων, αποστραγγίζων, εκμυζών // (λατ.) δάνειον = amurca // αμόργη = μούργα // αμόργνυμι = αποσπογγίζω, εκθλίβω // (λατ.) mergae = θεριστικό δίκρανο // αμολγώ / αμέλγω // αμολγεύς, αμελκτήρ = αγγείον προς άμελξιν, καρδάρα // (λατ.) mulgeo = αμέλγω, αμολγώ.

Μυκήναι - Μυκάλησος - Μύκονος - Μυκάλη: εκ του μυκώμαι = μουγγρίζω - μυκηθμός - μύκησις // μύκος // μυκτήρ = ρις, μύτη, ρώθων (υπονοούν τους βόας) // [μύζω] = μυζώ, βυζαίνω // μύξα = βλέννα.

Κέρκυρα - Κόρκυρα - Κορυφή: Κορυφώ = ακρόπολη // γόργυρα = ειρκτή, υπογείως ρέον ύδωρ // ρίζα καρ, καρός = κεφαλή // κάρηνα = κεφαλαί, κορυφή όρους, ακρόπολη, άκρον // καράβος = θαλάσσιος καρκίνος, είδος κανθάρου // καρίς = γαρίδα // καρκίνος = κάβουρας // κάρυον = καρύδι // κορυφή = το ανώτατον μέρος, το ύψιστον σημείον, η άκρα // κόρυς = κράνος, περικεφαλαία // κόρυμβος = το ανώτατον σημείον, η κορυφή // κορύπτω = κουτουλάω, χτυπώ με τα κέρατα // κοίρανος = ο αρχηγός // κέρας = (λατ.) cornu // κράσπεδον = άκρα, παρυφή, πρόποδες, υπώρειαι // (λατ.) cerebrum = εγκέφαλος = γερμ. Hirn // (γερμ.) Heer = στρατός // (μακεδ.) Κόρραγος = αρχηγός του στρατού.

Σαλαμίς: (σάλος / σάλα, αλς) (+ αμίς ίδε αμάρα) // σάλος = αναταραχή της θαλάσσης - ανοιχτή θάλασσα - πέλαγος - κλυδωνισμός - ανήσυχη κίνηση φουσκοθαλασσιά - τρικυμία // τύλος = εξόγκωμα, κάλος // (λατ.) salum = ο εν αναταραχή πλούς, κλυδωνισμός του πλοίου. // (μακεδ.) δαλάγγαν = θάλασσαν // σαλάσσω = σείω, τινάσσω.

Λευκάς: εκ του λευκού ασβεστολίθου // λευκός = άσπρος, λευκός, στιλπνός, φωτεινός, λαμπρός, καθαρός, σαφής, ευκρινής, διαυγής // (λατ.) luceo = φέγγω, φωτίζω, λάμπω // (αρχ.γερμ.) loh = γυμνός, λάκκα,

τόπος περιβαλλόμενος υπό δάσους, ξέφωτο // (αρχ. ιρλ.) loche = αστραπή // (αρχ. σκανδ. ισλ.) logi = φλόξ // λεύσσω = θεώμαι // λύσσα = μανία, οργή, μανιώδης κίνηση // λύχνος = λυχνάρι // (λατ.) luna = σεληνή // (γερμ.) Leune = ψυχική διάθεση.

Κύπρος: εκ του κύπρις η λαουσονία ή λευκή // Lausonia alba που αφθονεί στη νήσο. // (Ελλ.) Κύπειρος, κύπαιρος, κύπερος // (λατ.) Cyperus.

Λοκρός - Λοκρίς: λοκρός = φαλακρός // λοκρός = [λάξ, λάκος] πλήρης φαράγγων, σπηλαίων // λάξ, λακίς/λακίδος = σχίσμα // (λατ.) lancino = σπαράσσω, κατασχίζω // (αλβ.) lakur = γυμνός.

Μολοσσοί: Κάτοικοι της Μολοσσίας, επαρχίας της Ηπείρου // είδος μεγάλου, αγρίου και λυκοειδούς κυνός, τον οποίον μετεχειρίζοντο οι ποιμένες.

Μυρμιδόνες: Παλαιοί κάτοικοι της Αιγίνης, των οποίων μερίς μετώκησεν εις την εν Θεσσαλία Φθιώτιν μετά του Πηλέως. Εκ των μυρμήγκων μεταμορφωθέντων εις ανθρώπους (μυθώδη ονομασία). // μελουρίς = κολοβή λόγχη, μόλις ουρών.

Όσσα: φωνή, λόγος, θέαση, μαντεία // ορώ = βλέπω, θεώμαι // όσσε = οι δύο οφθαλμοί // (ιταλ.) occhi // (λατ.) oculus // (σλαβ.) oko - okno = παράθυρο // όσσομαι = βλέπω // voco = καλώ // vox = φωνή // (ελλ.) έπος // ερώ (μέλλων του λέγω).

Δαναός - Δάρδανος: Δαναός = υιός του Νείλου // Δάρδανος = ποταμός της Αιολίδος επί των εκβολών του Ροδίου επί του Ελλησπόντου // Δαρδανία = πόλη αρχαία της Τρωάδος παρά τον Δάρδανον // Ιάρδανος = βασιλεύς της Λυδίας - ποταμός της Ήλιδος // Απιδανός = ποταμός της Θεσσαλίας, χυνόμενος στον Πηνειό παρά την Λάρισσα. // Ηριδανός = ο Πάδος, ο Ροδανός, ο Ρήνος // Δάρνα = πόλη της Μηδίας// Δάριδνα = πόλη της Παφλαγονίας // Τάναις = Δον // Δάναστρις = Dniestr, Δνειστρις // Δάναπρις = Dnipr, Δνειπερος // Δούναβις = Δούναβης // Tanew = (Πολωνία).

Ακαρνανία: (α, κείρω): απεναντίας των Κουρήτων εφημίζοντο για την ανδρεία και φρόνησίν των, πολεμώντες σχεδόν πάντοτε προς τους γείτονας αυτών Αιτωλούς, άχρις ότου υπετάγησαν αμφότεροι εις τους Ρωμαίους // Κουρήτες (κείρω) = αρχαίοι κάτοικοι του μεσημβρινού μέρους της Αιτωλίας (Κουρήτιδες), ίσως Λέλεγες, εκβληθέντες υπό του Αιτωλού, πιθανώς διότι εκουρευόντο, απ'εναντίας των Ακαρνανών.

Αίμος: Αίμονες // Αιμωνία = μερίς της Θεσσαλίας // Αιμωνίαί = πόλη της Αρκαδίας // Αίμος = βουνό της Θράκης, χωρίζον αυτήν από δυσμών προς ανατολάς από της Μοισίας (Μπαλκάν) // Αίμος = υιός του Βορέα, βασιλεύς της Θράκης, μετεμορφώθη υπό του Διός μετά της γυναικός αυτού Ροδόπης εις τα ομώνυμα όρη, διότι έλεγον εαυτούς τέκνα του θεού τού-

του. // αιμός ή αίμος = κάθε σουβλερόν πράγμα, καθώς άκανθα, λόγχη, βελόνη, ιδιαίτερα δε δάσος, αγκαθότοπος, το όνομα του όρους Αίμου, θάμνος, περιοχή με θάμνους // αιμός = ο δρυμός // αιμασιά = πυκνοί και άγριοι θάμνοι χρησιμοποιούμενοι προς περίφραξιν, τοίχος εκ λίθων // αιμός = λό(γ)χημη, δρυμός // saeres = φράκτης, φράγμα, περίβολος.

Ήπειρος: η Στερεά εν σχέσει προς τας νήσους // Επαρχία της Ελλάδος, χωριζομένη της Μακεδονίας και Θεσσαλίας δια του όρους Πίνδου και έχουσα προς δυσμάς το Ιόνιον Πέλαγος και προς μεσημβρίαν τον Αμβρακικό Κόλπο, το εθν. *Ήπειρώτης*.

Αχαΐα - Αχελώς - Αχέλης - Ίναχος - Αχέρων - Αχερουσία - Αραχθος: Ίναχος = Βασιλεύς των Σικυωνέων // Αχαιοί = Aquitani = οι ποτάμιοι λαοί // ρίζα: *aqua / ach* // Αχάρδεος - Αχιλλεύς = άχος ιάλλειν // άχος Ιλιεύς // άχος λαού // α και χιλός = *αχλύς* // αχλύς = η θόλωση της ατμόσφαιρας, ομίχλη, καταχνιά, θόλωση των οφθαλμών // αχνός = ατμός, αφρός, άφθα // Αχέρων = άχεα ρέων (άχα - άχεα = νερό/νερά).

Συμπεράσματα

Από την προηγηθείσα ανάλυση των τοπωνυμίων και τις ονομασίες γεωγραφικών στοιχείων στις ελληνικές χώρες, επιβεβαιώνεται ότι σχετίζονται αυτά άμεσα με ιδιότητες των περιοχών ή των επί μέρους στοιχείων, που εκφράζουν την φυσική τους σημασία, την μορφολογική υφή και τα γεωδαιτικά χαρακτηριστικά (υποχθόνια, χθόνια, υπερχθόνια).

Η πλαστικότητα και η δημιουργικότητα της Ελληνικής γλώσσας παρουσιάζεται ανάγλυφη στις ονομασίες, επειδή επεκτείνει τους φυσικούς όρους, σε χρηστικά αντικείμενα ή δημιουργήματα, αλλά και αφηρημένα ιστορικά, πολιτιστικά, επιστημονικά δρώμενα, που επίσης αντιπροσωπεύονται στις ονομασίες και τα τοπωνύμια. Ως ασφαλέστερη ερμηνεία αποδεικνύεται η βασιζόμενη στις φυσικές περιγραφές, που σχετίζεται με την γεωγραφική π.χ. υφή της περιοχής, όπου απαντάται το «όνομα», την πανίδα, την χλωρίδα, τις συνήθειες των ανθρώπων που κατοικούν εκεί.

Χαρακτηριστικά είναι τα ονόματα των ποταμών που παράγονται από «υδατικές» ρίζες: Δούναβις - Τάναις - Δον - Δνεϊστερος - Δνεϊπερος (ρίζα *danu* ==> ίδε δρόσος, το ελληνικόν Δαναός), Αχαιοί - Αχελώς - Αχέρων (ρίζα *ach* : *acha* - λατ. *aqua* = νερό) ή Σαλαμής (σάλος - σάλασσα/θάλασσα + αλς = θάλασσα + αλάτι), ή οι διαφορετικές ετυμολογικές καταγωγές της ακρόπολης, που σημαίνει παρατηρητήριο και караούλι, συγχρόνως με την αρχική έννοιά της ως υψηλός τόπος, ακρώρεια, κατοπτήρ, σκοπιά, ακρωτήριο, ίδε τις προεκτάσεις των εννοιών-ονομασιών: Σκόπελος, Λέσβος, Κόρκυρα/Κέρκυρα, Αίμος = (δρυμός, δάσος,

λόχη), ή Λακωνία: (λάκκος = κοίλωμα), Κύθηρα: (άδυτον, καταβόθρα), Σύρα: (ορμητική κίνηση των κυμάτων: συρμός), ή η Σίφνος: (τυφών, κλύδων) μαρτυρούν τις ονομασίες φυσικών φαινομένων που συμβαίνουν στην περιοχή ή την φυσική τους διαμόρφωση (υπόγειες διόδοι, στοές, απότομες κατηφορίες ή κομμένοι βράχοι προς την θάλασσα). Οι ονομασίες άλλωστε, ως υποδηλούν εκείνες της Μυκόνου, της Μήλου ή της Αμοργού μπορεί να προέρχονται από ειδικά είδη της πανίδος ή των χαρακτηριστικών της (μυκώμαι - μήλο - αμέργω αντιστοίχως). Έτσι η Ελληνική γλώσσα, μέσα από τις ονομασίες και τα τοπωνύμια, που βυθίζονται στον χρόνο και φθάνουν μέχρι την προϊστορία, τους μύθους και την παράδοση και που μένουν από τους Πρωτοέλληνες, ως πολύτιμη κληρονομιά, αψευδώς δείχνουν την ελληνικότητα των λαών που κατοίκησαν τις ελληνικές χώρες, είτε έχουμε ιστορικές ή απτές αποδείξεις γι' αυτές είτε όχι.

Η ανάλυση ακριβώς των τοπωνυμίων διακηρύσσει την αναμφισβήτητη ελληνικότητα και αποτελεί επαρκή και ασφαλή μαρτυρία, ότι δεν στέκουν οι εχθρικές θεωρίες προς την διαπίστωση, ότι η μητέρα γλώσσα, η πρωτογλώσσα του κόσμου είναι η Ελληνική και όχι η πλαστή, κίβδηλη και κάλπικη, φτιαχτή ινδοευρωπαϊκή. Η Ελληνική, με την ζωντάνια και τον πλούτο της, την πολυσημία και ευρύτητά της, αναδύεται από την ιστορία της, τα γραπτά κείμενά της, τις πόλεις και τις χώρες της, που όσο κι' αν απέχουν, όσο διαφορετικοί ελληνικοί λαοί κι αν τις κατοίκησαν, αποδεικνύονται κοντινές, ομοιογενείς, ομοεθνείς και ομόγλωσσες με τα ζωντανά τους τοπωνύμια και ονόματα, κοινές περιγραφές της φύσης, των δραστηριοτήτων των ανθρώπων, των ιστορικών συγκυριών.

Βιβλιογραφία

- Hoffmann, J.B. (1989). Ετυμολογικό Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής, εν Αθήναις.
- Σκαρλάτου, Βυζαντίου. (1975) Λεξικό της Ελληνικής γλώσσας, Αθήνα.
- Henry, G. Liddel - Robert Scott. Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσας, Ιωάννης Σιδέρης, Αθήναι.
- Γιαννακόπουλος, Ε. Παναγ. Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Εκδόσεις Πελεκάνος, Θεσσαλονίκη.
- Βυζαντίου, Σ. Λεξικόν Νέο Αρχαίο Ελληνικόν, Γεωγραφικόν, Βιβλιοπωλείον των Βιβλιοφίλων, Σπανός, Αθήνα.
- Εγκυκλοπαίδειες ΠΥΡΣΟΥ, ΗΛΙΟΥ.
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Τόμος Προϊστορία, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα.
- Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσας, Δημητράκου, Αθήνα.